

Vlaanderen
is ondernemen

Toelichtingsdocument ICON-projecten

Versie juli 2019

Inhoudsopgave

1.	Situering	3
2.	Kenmerken van het ICON-projecttype.....	5
2.1.	Onderzoeksdeel.....	5
2.1.1.	Uitgevoerd door onderzoeksorganisaties	6
2.1.2.	Onafhankelijk onderzoek als niet-economische activiteit	7
2.2.	Bedrijfsdeel.....	8
3.	Daadwerkelijke samenwerking	8
4.	Overeenstemming met de Kaderregeling O&O&I	10
4.1	Afwezigheid van indirecte staatssteun naar ondernemingen	11
Achtergrond- en voorgrondkennis nodig voor de uitvoering van het project	11	
IE-verdeling.....	11	
IE transfer van de onderzoeksorganisatie naar samenwerkende ondernemingen.....	11	
IE- transfer van samenwerkende ondernemingen naar de onderzoeksorganisatie	13	
IE-transfer van onderzoeksorganisatie naar ondernemingen als derde partijen	13	
4.2.	Term Sheet bij indiening van de steunaanvraag voor een ICON-project	13
4.3.	Samenwerkingsovereenkomst bij toekenning van de steun aan een ICON-project	15
5.	Belang van een correcte toepassing van de Kaderregeling O&O&I.....	15
6.	Programmakenmerken van het onderzoeksdeel en van het bedrijfsdeel	16
6.1.	Programmakenmerken van het onderzoeksdeel.....	16
6.1.1	Algemene kenmerken van het onderzoeksdeel	16
6.1.2.	Specifieke kenmerken: enkel in het kader van een SPC of een thematisch initiatief	17
6.2.	Programmakenmerken van het bedrijfsdeel	18

1. Situering

Dit toelichtingsdocument behandelt de algemene kenmerken van het ICON-projecttype en is samen te lezen met de documenten voor indiening van steunaanvragen voor ICON-projecten inclusief de toe te voegen Term Sheet (zie ook punt 4.2). ICON staat voor Interdisciplinair Coöperatief Onderzoek (ook samenwerkingsverband genoemd) dat gepaard gaat met een sterke samenwerking en synergie tussen bedrijfs- en onderzoekswereld. Het ICON-projecttype bestaat uit een bedrijfsdeel uit te voeren door ondernemingen en een onderzoeksdeel uit te voeren door onderzoeksorganisaties. Door krachtenbundeling in gerichte projecten met een ad hoc consortium van ondernemingen en een belangrijke onderzoeksinsbreng, is een belangrijke meerwaarde te halen.

In ICON-projecten staat dus de samenwerking en de gezamenlijke inzet centraal. Zowel de ondernemingen als de onderzoeksorganisaties dragen bij aan een gemeenschappelijk doel elk vanuit hun invalshoek. De directe betrokkenheid van de ondernemingen ondersteunt het vraaggedreven karakter van de onderzoeksactiviteiten in een ICON-project zonder dat hierbij afbreuk wordt gedaan aan de vereiste van onafhankelijkheid van het onderzoeksdeel.

Dit is anders dan in het klassieke samenwerkingsmodel tussen ondernemingen en onderzoeksorganisaties in het kader van bedrijfssteun waar de onderzoeksorganisaties als onderzoekspartner activiteiten uitvoeren die volledig ingebed zijn in de agenda van een onderneming en ten dienste staan van de onderneming, en ze daar volledig voor vergoed worden door de onderneming. ICON daarentegen is van toepassing als er een duidelijke component is voor de onderzoeksorganisaties (cf. het onderzoeksdeel) die zich onderscheidt van de bedrijfshorizon, door een uitgesproken kennisopbouw, hoog risico, en toepassingsmogelijkheden die ruimer zijn dan de horizon van de individuele betrokken ondernemingen, waarbij de door de onderzoeksorganisaties gegenereerde onderzoeksresultaten logischerwijs bij de onderzoeksorganisaties thuishoren (cf. strategisch basisonderzoek). De toepassingsmogelijkheden zijn ruimer dan het gamma van het rechtstreeks betrokken consortium van ondernemingen. De kennis van het onderzoeksdeel kan (later) opgenomen worden in individuele bedrijfsactiviteiten, ook van andere bedrijven dan deze van het consortium, en draagt ook bij tot systeemeffecten in een innovatie-ecosysteem.

De belangrijkste kenmerken van het ICON-projecttype zijn:

- ICON (Interdisciplinair Coöperatief Onderzoek) is een projecttype waarin een ad hoc en evenwichtig samengesteld consortium van één of meerdere onderzoeksorganisaties en minstens drie onderling onafhankelijke Vlaamse ondernemingen nieuwe kennis ontwikkelen, die praktisch toegepast kan worden en zo bijdraagt tot economische en eventueel ruimere maatschappelijke toegevoegde waarde in Vlaanderen. Een ICON-project bestaat uit een bedrijfsdeel en een onderzoeksdeel. De Vlaamse industriële partners kunnen hierbij een beroep doen op steun van het Hermesfonds.
- Dit projecttype kan momenteel enkel ingediend worden via een Strategisch Onderzoekscentrum (SOC), een Speerpuntcluster (SPC) of in het kader van een ad hoc thematisch initiatief.
- Als industriële partner in het bedrijfsdeel kunnen zowel kmo's als grote ondernemingen deelnemen.

- Aan het onderzoeksdeel kunnen enkel organisaties deelnemen die aan de criteria voldoen van een onderzoeksorganisatie zoals voorgeschreven in de Europese regelgeving betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie.
- De ICON-projecten dienen aan te sluiten bij de segmenten van de speerpuntcluster of SOC of in het kader van een thematisch initiatief is inpassing in het thema van dit initiatief vereist. Voor meer informatie kan je terecht op de specifieke websites.

Strategisch Onderzoekscentrum

- Imec.icon: www.imec-int.com/nl/icon/open-call
- Flanders Make: www.flandersmake.be/nl/onze-diensten/onderzoek

Speerpuntcluster

- Catalisti: catalisti.be/call-for-partners
- SIM: www.sim-flanders.be/open-calls
- Flux50: flux50.com/events-news
- VIL: vil.be/projecten
- Flanders' FOOD: www.flandersfood.com/nieuwsbrieven
- Blauwe Cluster: www.blauwecluster.be/nieuws

Thematisch initiatief Personalised Medicine: <https://www.vlaio.be/nl/subsidies-financiering/personalised-medicine-icons>

- Het ICON-projecttype vervult een brugfunctie tussen onderzoek en toepassing en bestaat dus uit een onderzoeksdeel en een bedrijfsdeel.

De subsidie voor de uitvoering van het onderzoeksdeel wordt toegekend aan de betrokken onderzoeksorganisatie(s).

De subsidie voor de uitvoering van het bedrijfsdeel gebeurt met subsidies van VLAIO aan de betrokken ondernemingen. Het ICON-projecttype richt zich primair op Onderzoeksprojecten. Projecten kunnen evenwel als Ontwikkelingsproject gesteund worden als het blijkt tijdens de evaluatie dat dat meer gepast is. Het steunpercentage bedraagt bij deze maatregelen 25% tot 60% op de aanvaarde kosten.

- Naast oproepen in het kader van ad hoc thematische initiatieven lanceren de Strategische onderzoekscentra en speerpuntclusters op geregelde basis oproepen waaraan de industriële partners kunnen deelnemen.

Een **goede omkadering en begeleiding is essentieel**. Voldoende investering in de opbouw van consortia en projectgenese is noodzakelijk. ICON is **enkel mogelijk bij strategische onderzoekscentra (SOCs), speerpuntclusters (SPCs)** en in het kader van **thematische initiatieven** (zoals bv. het initiatief Personalised Medicine). Een en ander heeft ook gevolgen voor de wijze van steuntoekenning; zo onderscheiden we volgende formules:

- een ICON waarbij het onderzoeksdeel gefinancierd wordt door de Vlaamse regering vanuit de dotatie van een SOC en het bedrijfsdeel gefinancierd wordt vanuit het Hermesfonds met steuntoekenning op basis van het Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband¹.
- een ICON in het kader van een SPC of een thematisch initiatief met financiering van de beide onderdelen van het ICON-project vanuit het geormerkt projectbudget met steuntoekenning door het Hermesfonds voor het onderzoeksdeel op basis van het SBO-Besluit² en steuntoekenning door het Hermesfonds voor het bedrijfsdeel op basis van het Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband.

De ICON-projecten moeten **passen binnen een vraagedreven industriële valorisatieroadmap** van de betrokken SPC resp. SOC. De verantwoordelijkheid voor deze fit ligt bij laatstgenoemde instanties. Bij een thematisch initiatief is het thema bekendgemaakt bij lancering van de oproep. De inpassing van de concrete projectaanvragen **binnen het thema** maakt deel uit van de evaluatie van de projectaanvragen.

2. Kenmerken van het ICON-projecttype

Een ICON-project is een samenwerkingsproject tussen een of meerdere onderzoeksorganisaties enerzijds en meerdere ondernemingen anderzijds en bestaat uit 2 projectdelen: een onderzoeksdeel en een bedrijfsdeel.

2.1. Onderzoeksdeel

Het onderzoeksdeel in een ICON-project wordt als een geheel van niet-economische activiteiten uitgevoerd door een of meerdere organisaties die de criteria van een onderzoeksorganisatie vervullen en is gefinancierd aan een steunpercentage die hoger ligt dan het percentage voor bedrijfssteun, concreet 100%. Deze steun is te beschouwen als niet-staatssteun.

Bovenstaande impliceert dat:

- enkel organisaties die de criteria vervullen van een onderzoeksorganisatie, zoals opgesomd in de Kaderregeling O&O&I³, dit onderzoeksdeel kunnen uitvoeren (zie hierna deel 2.1.1);
- de projectactiviteiten van de onderzoeksorganisaties in het onderzoeksdeel betrekking hebben op *“onafhankelijk onderzoek met het oog op meer kennis en een beter inzicht”*, en welke kaderen in de

¹ “Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband”: Besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 2017 tot regeling van steun aan consortia van ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling, ingebed in een ruimer samenwerkingsverband met onderzoeksorganisaties (B.S. 12.02.2018).

² “SBO-Besluit”: Besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen (B.S. 04.03.2004).

³ Voluit: Kaderregeling betreffende staatssteun voor onderzoek, ontwikkeling en innovatie Te raadplegen op [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52014XC0627\(01\)&from=NL](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/HTML/?uri=CELEX:52014XC0627(01)&from=NL), EU Publicatieblad van 27 juni 2014, C 198/1.

eigen onderzoeksagenda van de onderzoeksorganisatie en in lijn zijn met de opdracht (o.m. in het kader van de onderzoeks- en valorisatierationale) van de onderzoeksorganisatie overeenkomstig haar statuten (zie hierna deel 2.1.2).

De concrete invulling van deze vereisten van naleving van de toepasselijke staatssteunregelgeving, d.i. op het vlak van het type organisaties en ook van het type activiteiten van het onderzoeksdeel, maakt deel uit van de Verklaring van Onderzoeksorganisatie respectievelijk een Term Sheet toe te voegen bij de steunaanvraag voor een ICON-project (zie ook verder). Daarnaast gelden met betrekking tot de kandidaat-projectpartners voor het onderzoeksdeel alsook voor de betrokken activiteiten nog andere specifieke aspecten welke verband houden met het ICON-projecttype zelf. We lichten deze hierna toe.

2.1.1. Uitgevoerd door onderzoeksorganisaties

Overeenkomstig de Kaderregeling O&O&I is er sprake van een **onderzoeksorganisatie**⁴ indien de volgende drie cumulatieve criteria zijn vervuld:

- (1) de entiteit houdt zich in hoofdzaak bezig met niet-economische activiteiten, dit wil zeggen met
 - a. het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, of
 - b. het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennisoverdracht.

Wat juist wordt bedoeld met “onafhankelijk onderzoek”, wordt in deel 2.1.2 hierna uitgelegd.

- (2) wanneer deze entiteit ook economische activiteiten uitoefent (bv. verhuur van uitrusting of laboratoria aan ondernemingen, dienstverlening aan ondernemingen, uitvoering van contractonderzoek,...), moet een gescheiden boekhouding worden gevoerd zodat de financiering, de kosten en de inkomsten van die economische activiteiten worden gescheiden van de financiering, de kosten en de inkomsten van niet-economische activiteiten.

Concreet dient de organisatie te garanderen dat overheidsfinanciering voor niet-economische activiteiten wel degelijk wordt aangewend voor laatstgenoemde activiteiten en niet terechtkomt in de financiering van economische activiteiten. Verder dient de betrokken organisatie te kunnen aantonen dat inkomsten gerealiseerd bv. uit transfer van onderzoeksresultaten uit onafhankelijk onderzoek door deze organisatie worden geherinvesteerd in de primaire, niet-economische activiteiten van de organisatie als onderzoeksorganisatie.

⁴ Punt 15 ee) Kaderregeling O&O&I: „organisatie voor onderzoek en kennisverspreiding” of „onderzoeksorganisatie”: een entiteit (zoals universiteiten of onderzoekinstellingen, agentschappen voor technologieoverdracht, innovatie-intermediairs, entiteiten voor fysieke of virtuele onderzoeksgerichte samenwerking), ongeacht haar rechtsvorm (publiek- of privaatrechtelijke organisatie) of financieringswijze, die zich in hoofdzaak bezighoudt met het onafhankelijk verrichten van fundamenteel onderzoek, industrieel onderzoek of experimentele ontwikkeling, of met het breed verspreiden van de resultaten van die activiteiten door middel van onderwijs, publicaties of kennis overdracht. Wanneer dit soort entiteit ook economische activiteiten uitoefent, moet met betrekking tot de financiering van, de kosten van en de inkomsten uit die economische activiteiten een gescheiden boekhouding worden gevoerd. Ondernemingen die een beslissende invloed op dit soort entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bijvoorbeeld aandeelhouder of lid van de organisatie, mogen geen preferente toegang tot de door deze entiteit verkregen onderzoeksresultaten genieten.

- (3) de ondernemingen die een beslissende invloed op dit soort entiteit kunnen uitoefenen in hun hoedanigheid van bv. aandeelhouder of lid van de onderzoeksorganisatie, genieten geen preferente toegang tot de door deze entiteit verkregen onderzoeksresultaten.

Dit wil zeggen dat de onderzoeksresultaten of eraan gelinkte dienstverlening zowel aan leden als aan niet-leden worden aangeboden en dit aan dezelfde, d.i. (marktconforme) condities. Een differentiatie in aangerekende prijs kan enkel te maken hebben met het in mindering brengen op de marktprijs van reeds gedane bijdragen. Algemene inzichten dienen door de organisatie breed te worden verspreid.

Kennisinstellingen (universiteiten en hogescholen) en strategische onderzoekscentra (SOCs) worden geacht deze drie voorwaarden van een onderzoeksorganisatie te vervullen en hoeven geen dossier van Verklaring van Onderzoeksorganisatie⁵⁶ in orde te maken.

Andere organisaties (bv. collectieve centra,...) moeten ter bewijs van de vervulling van de bovenstaande 3 criteria wel een dossier van Verklaring van Onderzoeksorganisatie opstellen. Concreet dienen zij dus een afzonderlijke Verklaring van Onderzoeksorganisatie aan VLAIO over te maken voorzien van een onderbouwing van de vervulling van de 3 criteria van een onderzoeksorganisatie met staving aan de hand van organisatie-eigen bewijsstukken. Verdere informatie en documentatie (templates) zijn op te vragen bij de coördinator van het betrokken ICON-programma.

2.1.2. Onafhankelijk onderzoek als niet-economische activiteit

De projectactiviteiten van dit onderzoeksdeel betreffen niet-economische activiteiten en bestaan uit *onafhankelijk onderzoek met het oog op meer kennis en een beter inzicht* en hierbij horende kennisverspreiding zoals omschreven in de Kaderregeling O&O&I. Het onderzoek kadert in de eigen onderzoeksagenda van de onderzoeksorganisatie en is *in lijn met de opdracht van de onderzoeksorganisatie op het vlak van de onderzoeksagenda en ivm de valorisatierationale overeenkomstig haar statuten*.

Het onafhankelijk karakter van de activiteiten in het onderzoeksdeel hangt nauw samen met het vervullen van de criteria voor een daadwerkelijke samenwerking (zie verder) met de betrokken ondernemingen en dient in de Term Sheet aangetoond te worden.

Onafhankelijk onderzoek is bijgevolg onderzoek dat:

- niet één-op-één is ingegeven door de specifieke noden van één of meerdere ondernemingen en
- waar de ondernemingen geen sturende bevoegdheid in hebben
- waarbij de ondernemingen geen invloed hebben op de bepaling van de onderzoeksdoelen.

Bij onderaanneming of de uitvoering van onderzoeksdiensten door een onderzoeksorganisatie – dit wil zeggen dat wanneer de onderzoeksorganisatie als subcontractant een duidelijk omschreven dienst levert aan

⁵ Of: Verklaring van Organisatie voor Onderzoek en Kennisverspreiding.

⁶ Een dossier van Verklaring van Onderzoeksorganisatie bestaat uit i/de Verklaring zelf én ii/de hieraan gelinkte onderbouwing van de 3 criteria voorzien van documentatie en referentiemateriaal van de organisatie om de vervulling van de betrokken criteria aan te tonen.

een onderneming en dus rechtstreeks betaald wordt door een onderneming – is er dus geen sprake van onafhankelijk onderzoek. De vereiste onafhankelijkheid is ook niet aanwezig in het geval de onderzoeksorganisatie als onderzoekspartner optreedt in een door de onderneming gefinancierd project. Dergelijke niet-onafhankelijke activiteiten horen bijgevolg niet thuis in het onderzoeksdeel van een ICON-project, en dienen in het bedrijfsdeel opgenomen te worden.

2.2. Bedrijfsdeel

Het bedrijfsdeel in een ICON-project wordt uitgevoerd door ondernemingen en wordt gefinancierd als rechtstreekse staatssteun aan een O&O-project met steuntoekenning op basis van het Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband.

De toepasselijke percentages zijn deze zoals vastgelegd voor O&O-projecten. Dat wil zeggen: zelfde steunplafonds (max. 60% voor industrieel onderzoek, max. 50% voor experimentele ontwikkeling, max. 3 miljoen euro steun voor het bedrijfsdeel), zelfde kostenbasis, zelfde evaluatiecriteria, zelfde gevraagde informatie, De toeslag van 10% die onder bepaalde voorwaarden (niet verbonden ondernemingen, kmo en/of internationaal, max. 70% van de kosten bij één partij) wordt toegekend voor samenwerking met ondernemingen, wordt bij ICON niet toegekend.

3. Daadwerkelijke samenwerking

De ICON-formule is gebaseerd op het concept van **daadwerkelijke samenwerking**, zoals gedefinieerd in de Kaderregeling O&O&I⁷. Dit wil zeggen een samenwerking

- tussen (ten minste twee) onafhankelijke partijen om kennis of technologie uit te wisselen of om een gemeenschappelijke doelstelling op basis van een taakverdeling te bereiken,
- waarbij de partijen samen de omvang van het samenwerkingsproject bepalen en bijdragen aan de tenuitvoerlegging ervan
- de risico's en de resultaten ervan delen.

Contractonderzoek en het verrichten van onderzoeksdiensten door de onderzoeksorganisatie worden niet als vormen van (daadwerkelijke) samenwerking beschouwd.

De vereisten van onafhankelijkheid van het onderzoeksdeel en van daadwerkelijke samenwerking van de onderzoeksorganisaties met de ondernemingen zijn van belang voor een rechtszekere basis van de steuntoekenning aan het onderzoeksdeel en voor de onderlinge afspraken op het vlak van intellectuele eigendom tussen de samenwerkende projectpartners.

⁷ Punt 15 h) Kaderregeling O&O&I.

Specifieke vereisten gelinkt aan het ICON-projecttype

In een ICON-project is een **evenwaardige participatie** met voldoende inbreng van bedrijven vereist. Dit betekent concreet dat de inzet van de bedrijven (kosten) in elk individueel ICON-project minstens gelijk moet zijn aan de inzet van de gesubsidieerde onderzoeksorganisatie(s) in het onderzoeksdeel (niet-economische activiteiten). **Enkel de kosten van gesubsidieerde bedrijven** kunnen in rekening gebracht worden bij de bepaling van deze verhouding.^{8 9}

In ICON is het belangrijk dat er een duidelijke rationale is waarom de samenwerking nodig is en dat deze ook effectief ingevuld wordt. Zuiver bilaterale projecten kunnen nooit aanvaard worden. Deze samenwerking **tussen bedrijven onderling en de onderzoeksorganisatie(s)** vertaalt zich ook naar de uitwerking van een geïntegreerd projectvoorstel waar de synergie tussen de verschillende projectdelen en de meerwaarde van het samenwerkingsverband duidelijk uit moet blijken.

Bovenstaande werd in het Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband vertaald in een aantal duidelijke criteria als volgt (art. 25 §3):

De kwaliteit van het samenwerkingsverband¹⁰ dat gerealiseerd zal worden, wordt beoordeeld op basis van de volgende beoordelingsdimensies:

1° de mate waarin de doelstellingen van het project erop gericht zijn een samenwerkingsverband aan te gaan;

2° de kwaliteit van de uitvoering van de samenwerking met aandacht voor de bijdrage aan een ruimer gemeenschappelijk doel en een goede onderlinge interactie;

3° de mate waarin de activiteiten van de onderzoeksorganisaties waarmee een samenwerkingsverband wordt aangegaan, verschillen van de horizon van een bedrijfsproject op basis van:

a) een duidelijk vernieuwende kennisopbouw met een meerwaarde ten opzichte van de state of the art en het lopende onderzoek of een risico dat beduidend hoger is dan gangbaar bij industrieel onderzoek;

⁸ De vereiste van minstens 50/50 op projectniveau geldt over alle ICON-programma's heen; doch in sommige programma's (bv. in het ICON-programma i.k.v. het thematisch initiatief Personalised Medicine) wordt een hogere bedrijfsdeelname bepaald. De concreet te respecteren verhouding voor een thematisch initiatief wordt in de programmadocumenten van dit initiatief bepaald.

⁹ Vanaf 2018 moet ook een verhouding van minstens 60 bedrijfsdeel/40 onderzoeksdeel over de jaarlijkse ICON-portfolio van de betreffende SOC/SPC gehaald worden. Bij de bepaling van deze verhouding op portfolio niveau kunnen niet-gesubsidieerde bedrijven die ook de samenwerkingsovereenkomst mee ondertekenen, wel mee verrekend worden. De kost van een onderzoeksorganisatie die als subcontractant een duidelijk omschreven dienst levert aan een bedrijf en dus rechtstreeks betaald wordt door het bedrijf (onderaanneming), wordt meegeteld in het bedrijfsaandeel. Dit geldt evenwel niet wanneer een onderzoeksorganisatie als onderzoekspartner optreedt in het bedrijfsdeel.

¹⁰ Samenwerkingsverband is in het Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband gedefinieerd als: een combinatie van twee deelprojecten met elk een eigen werkplan, eigen projectdoelstellingen en een eigen budget, die concreet bestaan uit enerzijds een project, uitgevoerd door ondernemingen en gefinancierd als staatssteun, en anderzijds een project, gefinancierd als niet-economische activiteiten, uitgevoerd door een of meer onderzoeksorganisaties conform de Kaderregeling, waarbij de activiteiten uit de deelprojecten worden uitgevoerd in een goede onderlinge interactie en het geheel van de activiteiten uit beide deelprojecten gericht is op een gemeenschappelijk doel.

b) een toepassingspotentieel dat ruimer is dan de beoogde benutting van de resultaten door het consortium van ondernemingen;

4° de overeenstemming met de bepalingen van de Kaderregeling, waarbij:

a) het onderzoek, uitgevoerd door de onderzoeksorganisaties waarmee een samenwerkingsverband wordt aangegaan, niet-economische activiteiten betreft met voldoende onafhankelijkheid van de betrokken ondernemingen;

b) de onderzoeksorganisaties geen onrechtstreekse steun verlenen aan de ondernemingen.

Het is essentieel om deze criteria te respecteren bij de projectgenese van een potentieel ICON-project, onderscheidbaar van een klassiek coöperatief bedrijfsproject. Deze 4 criteria worden ook bij de evaluatie van de ICON-projecten getoetst, naast de van toepassing zijnde criteria voor het O&O-bedrijfsprojectdeel.

4. Overeenstemming met de Kaderregeling O&O&I

Het ICON-projecttype gaat gepaard met de vervulling van bijzondere vereisten op het vlak van overeenstemming met de Kaderregeling O&O&I. Deze overeenstemming betreft een aantal concrete elementen (art. 25 § 3 4° Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband; zie citaat hierboven onder deel 3 weergegeven) en dient te worden onderbouwd in een Term Sheet te voegen bij de steunaanvraag voor het ICON-project.

Dit wil zeggen dat voor een ICON-project wordt onderbouwd dat:

- de concrete projectactiviteiten van het onderzoeksdeel uit te voeren door de betrokken onderzoeksorganisatie(s) betrekking hebben op **“onafhankelijk onderzoek met het oog op meer kennis en een beter inzicht”**, en kaderen in de eigen onderzoeksagenda van de onderzoeksorganisatie en in lijn zijn met de opdracht van de onderzoeksorganisatie op vlak van de eigen onderzoeksagenda en de eigen valorisatierationale overeenkomstig haar statuten: zie hierboven deel 2.1.2.
- er een **“daadwerkelijke samenwerking”** is tussen de onderzoeksorganisaties die het onderzoeksdeel uitvoeren en de ondernemingen die het bedrijfsdeel uitvoeren: zie hierboven deel 3.
- de **basisafspraken** tussen projectpartners op het vlak van **intellectuele eigendom (IE)** zijn opgesteld in overeenstemming met de Kaderregeling O&O&I zodat er vanuit de 100% financiering toegekend aan de onderzoeksorganisaties **geen onrechtstreekse staatssteun** wordt verleend aan de (deelnemende) ondernemingen: zie hierna deel 4.1.
- de hierna volgende afspraken **ex ante** tussen de projectpartners worden afgesloten, d.i. in de Term Sheet (zie deel 4.2) en/of in de ICON-projectaanvraag zelf, concreet:
 - o **de afspraken ivm bijdrage in de kosten van het project, het delen in de risico's en uitkomsten ervan, de verspreiding van de resultaten;**
 - o **de afspraken ivm de toegang tot en de regels voor de toewijzing van intellectuele eigendom** (voorgrond-/achtergrondkennis van de onderzoeksorganisaties, de regeling van

- eigendomsrechten op de projectresultaten en de toekenning van toegangsrechten hierop én
- o het **documenteren van de elementen** die de grondslag vormen voor de uitgewerkte IE-regeling (daadwerkelijke samenwerking, onafhankelijkheidsvereiste van het onderzoeksdeel, evenwichtig partnership met een faire regeling van de toegangsrechten aan de projectpartner die een passende weerspiegeling is van hun werkpakketten, inzet en respectieve belangen)

Wanneer de Kaderregeling O&O&I niet wordt nageleefd, is er sprake van onwettige staatssteun aan de deelnemende ondernemingen die naderhand van die ondernemingen (met interest) kan worden teruggevorderd: zie hierna deel 5.

4.1 Afwezigheid van indirecte staatssteun naar ondernemingen

Achtergrond- en voorgrondkennis nodig voor de uitvoering van het project

Toegangsrechten op achtergrond- en/of voorgrondkennis van de onderzoeksorganisaties en industriële projectpartners welke nodig is voor de uitvoering van de eigen taken tijdens de uitvoering van het project worden at 'no cost' onderling verleend. De toekenning van deze toegangsrechten geldt enkel voor de duur van uitvoering van het project zelf.

IE-verdeling

Bij de IE-verdeling tussen de projectpartners, met name de onderzoeksorganisaties en ondernemingen,

- zijn de ondernemingen respectievelijk onderzoeksorganisaties elk eigenaar van de resultaten gegenereerd uit de eigen werkzaamheden;
- is een afwijking hiervan uitzonderlijk mogelijk op basis van de inzet van middelen door de partners en mits onderbouwende argumentatie.

IE transfer van de onderzoeksorganisatie naar samenwerkende ondernemingen

- Toegangsrechten op de achtergrondkennis van onderzoeksorganisaties voor de exploitatie van de resultaten door een onderneming gebeurt steeds aan marktprijs.

- Toegangsrechten op de voorgrondkennis van onderzoeksorganisaties voor gebruik van eigen IE en voor exploitatie van de eigen projectresultaten kan in toepassing van twee regimes: marktconform of, zij het onder strikte condities tegen eerlijke en redelijke voorwaarden of royaltyvrij.

In principe worden toegangsrechten met een niet-exclusief karakter toegekend. Exclusieve toegangsrechten op voorgrondkennis van een onderzoeksorganisatie zijn slechts mogelijk indien zij de geest van het ICON-projecttype niet onderuit halen, rekening houdend met de concrete projectresultaten zelf en mits naleving van de voorschriften in de Kaderregeling O&O&I (zo bv. first right of negotiation en nagaan van hogere biedingen op de markt). De onderzoeksorganisaties

moeten voor de toekenning van dergelijk uitzonderlijk exclusief toegangsrecht op hun voorgrondkennis in elk geval de marktprijs aanrekenen.

- *Marktconform*. Voor een transfer van de resultaten van de onderzoeksorganisatie naar ondernemingen moet een vergoeding die gelijkwaardig is met de marktprijs worden betaald.

Met “transfer” wordt elke toekenning van rechten bedoeld, inclusief toegangsrechten, gebruiksrechten (niet-exclusief/in voorkomend geval exclusief) op de projectresultaten van de onderzoeksorganisatie.

Een “vergoeding gelijkwaardig met de marktprijs¹¹” is een vergoeding die voldoet aan één van de volgende voorwaarden:

- het bedrag van de vergoeding is vastgesteld via een open, transparante en niet-discriminerende concurrerende verkoopprocedure, of
 - een taxatie van een onafhankelijke deskundige bevestigt dat het bedrag van de vergoeding ten minste gelijk is aan de marktprijs, of
 - de onderzoeksorganisatie kan, als verkoper, aantonen dat zij daadwerkelijk, op *arm's length*-voorwaarden, heeft onderhandeld over de vergoeding, om, rekening houdende met haar statutaire doelstellingen, het maximale economische voordeel binnen te halen op het tijdstip dat het contract werd afgesloten, of
 - in gevallen waarin de samenwerkingsovereenkomst de deelnemende onderneming een voorkeurrecht (*'first right of negotiation'*) geeft ten aanzien van de door de deelnemende onderzoeksorganisatie gegenereerde IE, wanneer de onderzoeksorganisatie een wederzijds recht heeft om derden te verzoeken om economisch meer voordelige aanbiedingen zodat de samenwerkende onderneming haar aanbod daaraan moet aanpassen.
- *Niet-exclusieve licenties onder eerlijke en redelijke voorwaarden, respectievelijk vrij van royalty's*. Deze regeling kan voor zover het een eerlijke toekenning (*fair allocation*) van toegangsrechten betreft die overeenstemt met de werkpakketten, de belangen en de bijdragen van de projectpartners. Naast de vereiste van een daadwerkelijke samenwerking tussen de onderzoeksorganisatie(s) en de ondernemingen is er ook de vereiste van een gebalanceerd partnership gekarakteriseerd door een evenwaardige inzet van expertise en middelen door de onderzoeksorganisaties en de ondernemingen. Zolang hier aan voldaan is, kunnen ook niet-exclusieve licenties toegekend worden die royaltyvrij kunnen zijn voor gebruik door een (bedrijfs)partner van de eigen projectresultaten of exploitatie van de eigen projectresultaten. Het betreft dan toekenning van toegangsrechten op onderzoeksresultaten waar er een inhoudelijke band is met de eigen projectresultaten in het ICON-project.

Een onderzoeksorganisatie mag in elk geval geen afspraken maken die industriële partners zelf onderling ook niet zouden maken. Ook dient de onderzoeksorganisatie erover te waken dat er geen disproportionele voordelen zijn ten aanzien van een/meerdere industriële projectpartners.

¹¹ Punt 29 Kaderregeling O&O&I.

De eerlijke toekenning (*fair allocation*) van toegangsrechten die overeenstemt met de werkpakketten, de belangen en de bijdragen van de projectpartners moet kunnen worden gedocumenteerd (zie Term Sheet).

- *Standaardregeling*. De standaardregeling in de Kaderregeling O&O&I voor toegang tot de voorgrondkennis van onderzoeksorganisaties is de marktconforme transfer. Dit betekent dat het ontbreken van de nodige elementen voor een eerlijke regeling (*fair allocation*) van de toegangsrechten op de projectresultaten van de onderzoeksorganisatie aan eerlijke en redelijke voorwaarden en/of royaltyvrij automatisch het vermoeden impliceert dat de aanvrager(s) de keuze hebben gemaakt voor de marktconforme transfer.

Indien in de uitvoering niet langer voldaan is aan de vereiste van een gebalanceerd partnership vervalt de mogelijkheid voor een beroep op de royaltyvrije toegangsrechten.

IE- transfer van samenwerkende ondernemingen naar de onderzoeksorganisatie

De bepalingen hierboven hebben tot doel om indirecte staatssteun te vermijden van de 100% financiering voor onafhankelijk onderzoek aan de onderzoeksorganisaties naar de deelnemende ondernemingen.

Bij transfer van de samenwerkende ondernemingen naar de onderzoeksorganisaties stelt die problematiek zich niet maar wordt wel verwacht dat de nodige afspraken gemaakt worden zodat alle partners het project kunnen uitvoeren zoals voorzien in de aanvraag.

Hiernaast kan, indien de betrokken eigenaars hiermee akkoord zijn, afgesproken worden om op eerlijke en redelijke voorwaarden toegangsrechten te verlenen aan de onderzoeksorganisaties voor vervolgonderzoek.

IE-transfer van onderzoeksorganisatie naar ondernemingen als derde partijen

Ook ondernemingen die niet bijdragen aan de uitvoering van het project (en dus geen projectpartner zijn) kunnen resultaten van de onderzoeksorganisaties valoriseren. In deze situatie is de mogelijkheid van transfer door middel van royaltyvrije toegangsrechten niet van toepassing. Transfer gebeurt op niet-discriminerende basis aan gelijke condities naar alle ondernemingen in de Europese Economische Ruimte. De transfer gebeurt op basis van een marktconforme vergoeding.

Hiernaast worden de resultaten die geen intellectuele eigendomsrechten opleveren, verspreid via een brede disseminatie.

4.2. Term Sheet bij indiening van de steunaanvraag voor een ICON-project

Zoals hoger reeds aangegeven, is bij de indiening van ICON-projectaanvragen vereist dat de overeenstemming met de Kaderregeling O&O&I wordt bevestigd en geargumenteed. De kandidaat-projectpartners stellen hiertoe een Term Sheet op. In deze Term Sheet is het de bedoeling dat de kandidaat-Agentschap Innoveren & Ondernemen

projectpartners voor het betrokken ICON-project met verwijzing naar de relevante onderdelen in de concrete projectbeschrijving, de activiteiten van het onderzoeksdeel, de onderlinge basisafspraken mbt de voorgrond- en achtergrondkennis van de onderzoeksorganisaties aantonen en onderbouwen dat voldaan is aan de door de Kaderregeling O&O&I bepaalde voorschriften op het vlak van:

- het **onafhankelijk karakter** van de onderzoeksactiviteiten van het onderzoeksdeel (art. 25 §3 4°a) Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband),
- de **daadwerkelijke samenwerking** (art. 25 §3 4°a) Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband),
- garanties dat de onderzoeksorganisaties **geen onrechtstreekse steun verlenen aan de ondernemingen** en dit met betrekking tot:
 - o de **IE-verdeling**, in het bijzonder de vestiging van de eigendomsrechten op onderzoeksresultaten gegenereerd door onderzoeksorganisaties aan laatstgenoemde organisaties (art. 25 §3 4°b) Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband) en
 - o de **regeling van de toegangsrechten** tot voorgrond- en achtergrondkennis van de onderzoeksorganisaties (art. 25 §3 4°b) Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband).

Concreet kan voor de invulling van de vereisten van **onafhankelijk karakter van het onderzoeksdeel en de daadwerkelijke samenwerking** (art. 25 §3 4°a) Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband) verwezen worden naar:

- het aantonen van de **duidelijk vernieuwende kennisopbouw** én het **toepassingspotentieel dat ruimer is dan de beoogde benutting door het consortium** van ondernemingen zoals bepaald in art. 25 §3 3° a) en b) van dit besluit mét aanvulling van de argumentatie voor het **onafhankelijk karakter** van deze activiteiten uitgevoerd door de onderzoeksorganisaties (zie deel 2.1.2) en
- de naleving van de **daadwerkelijke samenwerking** (zie deel 3) in het concrete project.

Voor de invulling van de nodige garanties dat de onderzoeksorganisaties **geen onrechtstreekse steun verlenen aan de ondernemingen** (art. 25 §3 4°b) Besluit Bedrijfssteun Samenwerkingsverband) kan worden verwezen naar:

- de beschrijving van de **voorzien resultaten van de onderzoeksorganisatie** in de projectaanvraag
- de **IE-regeling** voor de **vestiging van de eigendomsrechten** op de projectresultaten gegenereerd door de onderzoeksorganisaties en
- de IE regeling voor de **toekenning van toegangsrechten** hierop aan de (industriële) projectpartners wat betreft de door hen voorzien valorisatieperspectieven beschreven in de projectaanvraag.

Er worden door VLAIO templates van een Term Sheet ter beschikking gesteld voor beide regelingen: niet – exclusieve toegang tot de voorgrondkennis van onderzoeksorganisaties aan marktconforme condities dan wel niet-exclusieve toegangsrechten aan eerlijke en redelijke voorwaarden die royaltyvrij kunnen zijn. Deze templates worden ter beschikking gesteld om te helpen ervoor te zorgen dat de staatssteunregelgeving zoals voorzien in de Kaderregeling O&O&I wordt nageleefd. **De VLAIO templates Term Sheet zijn verplicht te gebruiken.** Enkel mits uitzonderlijke motivatie is aanpassing mogelijk. Aanpassingen aan deze templates zijn steeds op eigen verantwoordelijkheid.

4.3. Samenwerkingsovereenkomst bij toekenning van de steun aan een ICON-project

VLAIO vereist de opmaak van een samenwerkingsovereenkomst tussen de projectpartners ingeval van een samenwerkingsproject. Deze vereiste door VLAIO opgelegd, houdt in dat de projectpartners onderlinge afspraken maken voor de vlotte uitvoering van het betrokken project en van de geplande valorisatieperspectieven.

De overeenstemming van de onderlinge afspraken tussen de projectpartners met de Kaderregeling O&O&I is de verantwoordelijkheid van de projectpartners.

De in de Term Sheet gemaakte basisafspraken worden hernomen en verder uitgewerkt in de onderlinge samenwerkingsovereenkomst tussen de projectpartners aan de hand van de in de Term Sheet gemaakte basisafspraken. Eventuele latere wijzigingen aan de samenwerkingsovereenkomst kunnen enkel met akkoord door de projectpartners én blijvende overeenstemming met de basisafspraken in de Term Sheet en met de Kaderregeling O&O&I.

Er worden door VLAIO voorbeelden van een samenwerkingsovereenkomst voor ICON-projecten ter beschikking gesteld. Deze modellen betreffen slechts voorbeelden waarbij VLAIO als derde partij bij deze overeenkomsten noch de volledige draagwijdte noch de toepassing van de erin opgenomen regelingen kan kennen en dus hierin geen verantwoordelijkheid kan opnemen. Of de Kaderregeling O&O&I wordt gerespecteerd, zal afhangen van de concrete invulling en toepassing van de regelingen. Er zijn voorbeelden voor de twee types van regelingen van transfer: niet-exclusieve toegang tot de voorgrondkennis aan marktconforme condities dan wel niet-exclusieve toegangsrechten tot de voorgrondkennis aan eerlijke en redelijke voorwaarden, die royaltyvrij kunnen zijn.

5. Belang van een correcte toepassing van de Kaderregeling O&O&I

Een onderneming mag enkel staatssteun aanvaarden indien en voor zover die steun door de EU Commissie is goedgekeurd. Staatssteun die met miskennis van deze regel door een onderneming wordt aanvaard, kan naderhand van die onderneming (met interest) worden teruggevorderd door de overheid die de steun toekende (VLAIO).

Er is sprake van ongeoorloofde staatssteun of niet-naleving van de staatssteunregelgeving in volgende gevallen:

- de activiteiten uitgevoerd in het onderzoeksdeel door de onderzoeksorganisaties betreffen geen onafhankelijk onderzoek;
- er is niet voldaan aan de criteria van daadwerkelijke samenwerking in de samenwerking tussen de onderzoeksorganisaties en de ondernemingen;
- bij de IE-verdeling en de IE-transfer mbt de kennis van de onderzoeksorganisaties is er onrechtstreekse steun gegaan naar de (samenwerkende) ondernemingen

- ...

Indien de EU Commissie een onderzoek start en tot de conclusie komt dat staatssteun onwettig is toegekend, dan zal de Commissie bevelen dat VLAIO de steun, met interest, moet terugvorderen. Deze terugvordering kan afhankelijk van de inbreuk gebeuren van de (samenwerkende) ondernemingen en/of de onderzoeksorganisaties.

Ook een nationale rechtbank kan in het kader van een procedure bevelen om reeds toegekende onwettige steun terug te vorderen.

6. Programmakenmerken van het onderzoeksdeel en van het bedrijfsdeel

In dit deel gaan we in op een aantal specifieke aspecten gelinkt aan het ICON-projecttype. Deze specifieke aspecten zijn te vervullen samen met de vereisten die reeds hogerop aan bod kwamen in dit toelichtingsdocument.

6.1. Programmakenmerken van het onderzoeksdeel

6.1.1 Algemene kenmerken van het onderzoeksdeel

Het onderzoeksdeel in een ICON dient een duidelijke component te bevatten voor de onderzoeksorganisaties die zich onderscheidt van de bedrijfshorizon, door een uitgesproken kennisopbouw, hoog risico, en toepassingsmogelijkheden die ruimer zijn dan de horizon van de individuele betrokken ondernemingen, waarbij de door de onderzoeksorganisaties gegenereerde onderzoeksresultaten logischerwijs bij de onderzoeksorganisaties thuishoren. De toepassingsmogelijkheden zijn ruimer dan het gamma van het rechtstreeks betrokken consortium van ondernemingen. Het aanvraagdocument dient een plan van aanpak te bevatten om de bredere valorisatie van de onderzoeksresultaten te ondersteunen. Dit is een expliciet aandachtspunt bij de evaluatie van de voorstellen.

De **steunbare activiteiten** voor de onderzoeksorganisaties omvatten het uitvoeren van het strategisch basisonderzoek en daarnaast ook alle activiteiten verbonden met de beoogde valorisatieaanpak en ruimere kennisverspreiding (vergaderingen met doelgroepbedrijven, voorbereiding van octrooiaanvragen, verkenningen van bilaterale vervolprojecten met doelgroepbedrijven,...).

Niet-steunbare activiteiten in het onderzoeksdeel zijn het verder prototypen en verder ontwikkelen van de bekomen projectresultaten. Voor deze vervoltrajecten zijn andere steunkanalen voorhanden: bv. bedrijfsdeel van een ICON-project of (coöperatieve) O&O-bedrijfsprojecten.

De **projecttermijn** van het onderzoeksdeel dient in overeenstemming te zijn met het bedrijfsdeel van het ICON-project. Deze termijn bedraagt typisch 2 jaar en maximaal 3 jaar, doch kan uitzonderlijk met 1 jaar worden verlengd.

Het **steunpercentage** voor het onderzoeksdeel bedraagt 100% van de aanvaardbare kosten.

Het onderzoeksdeel wordt samen met het bedrijfsdeel van het ICON-project ingediend (via de ICON-template), voorzien van de nodige verklaringen van de aanvrager(s) en de deelnemende partner(s) van het consortium. De projectaanvraag dient tevens een afsprakennota (Term Sheet, zie hoger) ondertekend door de rechtsgeldige vertegenwoordigers van de samenwerkende projectpartners te bevatten. Er mag geen probleem zijn bij de projectindieners op vlak van de financiële draagkracht, het voldoen aan overheidsverplichtingen, of het gedrag naar aanleiding van vorige projectvoorstellen.

6.1.2. Specifieke kenmerken: enkel in het kader van een SPC of een thematisch initiatief

Voor ICON-projecten in het kader van een **SOC** gebeurt de steuntoekenning door deze laatste genoemde organisatie. Eventuele bijkomende beperkingen t.o.v. de hierboven vermelde algemene kenmerken worden door de betrokken SOC gecommuniceerd.

Voor ICON-projecten in het kader van een **SPC** of in het kader van een door de overheid beslist thematisch initiatief gebeurt de steuntoekenning op basis van het SBO-besluit. In dat geval dient er voldaan te worden aan een aantal bijkomende beperkingen die hieronder opgelijst worden.

In het kader van een SPC of een thematisch initiatief impliceert dit dat samenwerking met minstens 1 andere Vlaamse “onderzoeksorganisatie” vereist is voor IMEC, VITO, VIB, Flanders Make, VLIZ en de Vlaamse wetenschappelijke instellingen met een dotatie van de Vlaamse overheid.

Een Vlaamse onderzoeksorganisatie kan ook een voorstel voor onderzoeksdeel in een ICON indienen met één of meerdere **niet-Vlaamse onderzoeksorganisaties**. In dit voorstel moet dan wel worden aangetoond dat de inbreng noodzakelijk is voor het uitvoeren van het onderzoek en het bereiken van de valorisatieperspectieven in Vlaanderen. In het kader van een SPC of een thematisch initiatief kan de deelbegroting van de niet-Vlaamse onderzoeksorganisaties die deel uitmaken van het consortium of die als derden specifieke deeltaken uitvoeren, cumulatief niet meer dan **20% van de voorgestelde begroting van het onderzoeksdeel** bedragen.

De manier waarop de projectbegroting wordt opgebouwd en welke kosten aanvaardbaar zijn, wordt uitgelegd in het document ‘Aanvaardbare kosten in innovatiesteun-projecten’ (**Kostenmodel**). Er is een Excel-template beschikbaar om de begroting op te maken. Het gebruik ervan is verplicht. Beide documenten zijn beschikbaar op de VLAIO-website.

In het kader van een SPC of een thematisch initiatief is de **begroting van het onderzoeksdeel** a priori vastgelegd op maximaal €500k/jaar. Indien het project in consortiumverband wordt uitgevoerd, kan de projectbegroting worden verhoogd tot maximum €500k/jaar vermenigvuldigd met het aantal rechtspersonen die als projectaanvrager optreden (op voorwaarde dat de deelprojectbegroting van deze projectaanvragers minimaal 15% van de totale projectbegroting van het onderzoeksdeel bedraagt). Dit betekent niet dat een projectpartner binnen een consortium 15% van de projectbegroting moet opnemen. De modaliteit van “minimum 15%” slaat enkel op het consortiumvoordeel dat erin bestaat dat bij het bereiken van dit minimum het globale projectbudget telkens met maximum €500k/jaar kan verhoogd worden.

De totale kostprijs van de taken die worden voorgesteld om aan onderaannemers toe te vertrouwen, kan in het kader van een SPC of een thematisch initiatief niet meer dan 30% van de voorgestelde **begroting van het onderzoeksdeel** bedragen.

Er wordt van uitgegaan dat in veruit de meeste gevallen **de som van de overige kosten en de (eventuele) onderaannemingen** begrensd kan worden tot het maximumbedrag van 40.000 euro per mensjaar. Bij afwijkingen is een expliciete verantwoording vereist. Afwijkingen worden slechts uitzonderlijk aanvaard. De grote kost moet noodzakelijk zijn voor het project en mag op geen enkele andere manier (directe kosten, onderaanneming) verwerkt kunnen worden.

6.2. Programmakenmerken van het bedrijfsdeel

Om voor steuntoekenning aan een ICON-project in aanmerking te komen zijn **minstens 3 Vlaamse niet verbonden ondernemingen** vereist. In SPC-context en ook in het kader van thematische initiatieven kunnen specifieke vereisten in verband met kmo-deelname zijn gesteld. Het is de verantwoordelijkheid van de SOC's/SPCs om dergelijke aspecten te bewaken binnen hun globale kpi's die bij convenant/clusterpact zijn gedefinieerd.

Bedrijven buiten Vlaanderen (ook Belgische bedrijven zonder exploitatiezetel in Vlaanderen) **met een eigen valorisatierationale** kunnen deelnemen als projectpartner mits ze een duidelijke en belangrijke meerwaarde voor het project en het consortium kunnen betekenen, maar krijgen geen steun vanuit VLAIO.

Onderaannemingen buiten Vlaanderen kunnen als aanvaardbare kost in aanmerking genomen worden, en zijn beperkt per Vlaamse bedrijfspartner tot 50% van de partnerkosten. Binnen ICON (en enkel binnen ICON) kan op deze 50%-beperking een uitzondering toegestaan worden voor een buitenlandse onderaannemer uit dezelfde bedrijvengroep mits er een duidelijk aantoonbare kennisoverdracht naar Vlaanderen is met een belangrijke meerwaarde en noodzaak voor het project en het brede consortium.

Agentschap
Innoveren & Ondernemen
Koning Albert II-laan 35 bus 12
1030 Brussel
www.vlaio.be